

A Kúria a dr. Vértényi Jenő ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vigh Péter jogtanácsos által képviselt alperes ellen tanulmányi költség visszafizetése alóli mentesítés iránt a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.575/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.22.131/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.22.131/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A peres felek 2004. november 15-én tanulmányi szerződést kötöttek, amely szerint a felperes közlekedésmérnöki diploma 2007. június 30-áig történő megszerzését vállalta. A szerződés rögzítette a munkáltató által nyújtandó támogatásokat, így azt is, hogy a tanulmányi költségek megtérítésén felül munkaidő-kedvezményt is biztosít.A felperes a tanulmányait elvégezte, 2007. július 4-én záróvizsgát tett, azonban nyelvvizsga hiányában a főiskola a végzettséget igazoló oklevelet nem állította ki. A záróvizsga sikeres letételéről a főiskola igazolást adott ki abban feltüntetve az oklevél későbbi kiállításának feltételét.A munkáltató ezt követően a felperesnek 2010. január 31-éig további határidőt biztosított a nyelvvizsga megszerzése érdekében, amely eredménytelenül telt el. Ezt követően az alperes a 2010. június 22-én kelt iratában felhívta a felperest a tanulmányi szerződés szerinti tanulmányok folytatásához kapcsolódó 920.000 forint összegű tandíj megtérítésére utalva arra, hogy a részére biztosított póthatáridő alatt sem tett eleget a tanulmányi szerződésben foglalt kötelezettségének.A felperes jelen eljárásban előterjesztett keresetében az alperes 2010. június 22-én kelt fizetési felszólítását támadta, és kérte az alperest a diploma átvételéhez szükséges nyelvvizsga bizonyítvány megszerzéséhez szükséges munkaidő-kedvezmény biztosítására, illetve a teljes nyelvtanfolyam költségének viselésére, továbbá perköltség megfizetésére. Álláspontja szerint az alperes a nyelvvizsga megszerzését a tanulmányi szerződés alapján köteles támogatni, továbbá a nyelvvizsga megszerzését a magatartásával lehetetlenné tette. A Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság a 3.M.575/2010/5. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest 40.000 forint perköltségben marasztalta.Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 100. § (1) bekezdés, 112. § (1) bekezdés, és 113. § (1)-(2) bekezdés, valamint a 114. §-ában foglaltakra. Kifejtette, hogy a nyelvvoktatás nem képezte a főiskolai képzés részét, így ebből

következően az alperes támogatási kötelezettsége erre nem terjed ki a tanulmányi szerződés alapján. Amennyiben ezen képzettség vonatkozásában is kötelezettséget kívánt volna vállalni a munkáltató, arról a szerződésben külön kellett volna rendelkezni. A bíróság álláspontja szerint a nyelvi képzés, illetve a főiskolai végzettség egymástól különálló, egymással szorosan össze nem függő képzések, és a tanulmányi szerződés rendelkezéseiből kitűnően az alperes egyértelműen a főiskolai képzés, illetve a főiskolai végzettség megszerzése tekintetében vállalt támogatási kötelezettséget. A perben rendelkezésre álló adatok alapján a bíróság kifejtette, hogy az oklevél megszerzésére nyitvaálló határidőt a felperes elmulasztotta, 2007. június 30-áig az oklevelet nem szerezte meg, majd ezt követően eredménytelenül telt el az alperes által meghosszabbított határidő. A bíróság álláspontja szerint a felperes hivatkozott arra, miszerint az alperes 2007-től kezdődően a munkaidő-beosztásával lehetetlenné tette a tanulmányok folytatását, ezen állítását azonban nem tudta bizonyítani. A csatolt „időkimutatási” listákból megállapíthatóan a 2007-2009-ig terjedő időszakban a felperes rendszeresen végzett túlmunkát, ez azonban havi szinten általában a 10-12 óra időtartamot nem haladta meg. Ebből következően pedig a túlmunka a nyelvtanfolyam elvégzésének nem lehetett objektív akadály. Amennyiben a felperes részére szabadság, illetve pihenőidő nem, vagy csupán részben került kiadásra a jogszabályi előírások megsértésével, e tekintetben külön kereseti kérelemmel élhetett volna az alperessel szemben. A felperes fellebbezése folytán eljárta Zala Megyei Bíróság 4.Mf.22.131/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság ítéletében utalt arra, hogy a peres felek között korábban folyamatban volt eljárás során a másodfokú bíróság 4.Mf.20.451/2010/5. számú ítéletével tulajdonképpen már állást foglalt, és jelen ítéletet indokainál fogva hagyta helyben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése, és a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerint. A fellebbezésben foglaltak alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét is helytállónak találta. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és a kereseti kérelmének való helytadást kérte. A felülvizsgálati érvelés szerint az alperes az Mt. 113. §-ának (1) bekezdésében írtakat nem teljesítette. A felperes a szakszervezeti megbízott tanúkénti meghallgatását is indítványozta, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított anélkül, hogy a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt indokolási kötelezettségének eleget tett volna. A tanulmányi szerződésnek része a nyelvvizsga letételével kapcsolatos kötelezettség is, következésképpen az e kötelezettség teljesítését hátráltató vagy lehetetlenné tevő munkáltatói magatartás jogellenes. Ez ugyanis sérti a Ptk. 277. § (4) bekezdését, amely szerint a felek a szerződés teljesítése érdekében együttműködésre kötelesek. A nyelvvizsga megszerzéséhez szükséges tanulmányok folytatása része a tanulmányi szerződésnek, azt a felek is úgy

tekintették, ebből adódóan tehát az alperesnek a szükséges szabadidőt biztosítania kellett volna. A felperes a felülvizsgálati kérelmében utalt az Mt. 3. §-ában, illetve az Mt. 4. §-ában foglaltak megsértésére. Az alperes a perbeli tanulmányi szerződés időtartama alatt a felperest folyamatosan különböző tanfolyamokra iskolázta be, ezzel növelve a szabadidő rovására a tanulmányi terheket. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó ítéleti tényállás szerint a felperes a tanulmányi szerződésben a főiskolai végzettség megszerzését vállalta, míg az alperes az ehhez szükséges meghatározott mértékű fizetett tanulmányi szabadság kiadására vállalt kötelezettséget (Mt. 110. §). Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a nyelvoktatás nem képezte a főiskolai tanulmányok részét, így az alperes támogatási kötelezettsége sem állt fenn ebben a körben. A nyelvvizsga letételéhez szükséges további szabadidő biztosítása nem a munkáltató kötelezettsége a tanulmányi szerződés alapján akkor sem, ha a nyelvismeret igazolása a diploma megszerzésének alapfeltétele. Az eljárás során a felperes igazolta, hogy a munkaköréhez kapcsolódó tanfolyamokon és vizsgákon kellett megjelennie, az azonban nem került bizonyításra, hogy ezek számottevő időráfordítást igényeltek (Pp. 164. §), ezáltal akadályozták a nyelvtanfolyamon való részvételt. A havi 10-12 óra túlmunka nem tekinthető olyan jelentősnek, amely objektív akadályát képezhette volna a nyelvvizsga megszerzésének. A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, amelyre vonatkozóan a fél az első-, és a másodfokú eljárás során nem utalt, amelyre nézve bizonyítékait nem jelölte meg, nem lehet hivatkozni [Pp. 270. § (1) bekezdés, 275. § (1) bekezdés, EBH.2002.653.]. A felperes az eljárás során az Mt. 3. és 4. §-ának megsértésével kapcsolatos álláspontját nem terjesztette elő, így az a felülvizsgálati eljárásban már nem volt vizsgálat tárgyává tehető. A felperesnek a szakszervezeti megbízott tanúkénti meghallgatására irányuló indítványát az elsőfokú bíróság elutasította annak részletes indokolása nélkül (Pp. 221. §). Ez azonban - valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték együttes értékelése mellett - nem volt olyan lényeges eljárási szabálysértésnek tekintendő, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatással lehetne különös tekintettel arra, hogy az alperes dokumentumokkal igazolta a felperes kötelező óraszámom felüli munkavégzését. A felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani, és abban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat

megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja [Pp. 272. § (1), (2) bekezdés]. Tekintettel arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmének kiegészítését a 60 napos határidőn túl terjesztette elő, az abban foglaltak érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. A felperes perköltség viselési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a, valamint a 73/2009. (XII.22.) IRM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. március 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő